

http://parcsnaturals.gencat.cat

Elements d'interès / Elementos de interés

E1- El Cortalet, Centre d'Informació: és el punt principal de recepció del Parc Natural. Disposa de pàrquing, lavabos, zona de picnic amb bar (excepte a l'hivern), font i aparcament de bicicletes. El centre s'ubica en una antiga masia -un *cortal*- del segle XVIII que es dedicava principalment a la ramaderia de vaques, cavalls, xais i oques. Actualment allotja el Centre d'Informació i Interpretació del Parc, el Centre de Documentació, el Centre Administratiu i una sala d'actes. És el punt d'inici dels principals itineraris del Parc Natural.

E2- Entorn del Cortalet i aiguait: àrea de closos que inclou l'estany artificial del Cortalet. Els aiguait permeten observar la fauna salvatge, que al Parc troba el refugi i la tranquil·litat adients, sense que la nostra presència els afecti.

E3- Estanys, Mas del Matà i observatori Senillosa: aquest espai inclou el Mas Matà (un equipament destinat a casals, campaments, camps de treball i voluntariat), lavabos,

zona de picnic i l'observatori Senillosa. Aquest mirador es troba dalt d'una sitja d'arròs de més de 22 m d'alçada que permet gaudir d'àmplies vistes del Parc i l'Empordà.

E4- Sud i est de la Reserva Natural Integral de les Llaunes i aiguait: sector que s'estén per la franja litoral i on es pot observar la vegetació dels sòls sorrencs, limosos i salins. Les llacunes costaneres són d'aigua salobre. Hi trobem els aiguait del Gall Marí, Bruel, Massona, Arpelles i la

Rogera. Dues torres d'observació també permeten gaudir de la flora i fauna tan singulars i específiques d'aquests bells indrets. *Des de l'1 d'abril fins al 30 de juny alguns camins estan tancats per protegir la nidificació d'aus prioritàries.*

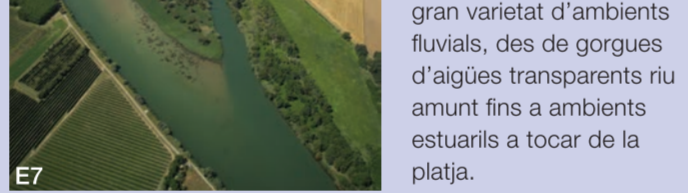

E5- Reserva Natural Integral dels Estanys, estany de Vilaüt i aiguait: en aquest sector trobem una gran diversitat de paisatges i ambients (extensos canyissars, boscos de ribera, closos i feixes de la Rubina, estanys de Palau, d'Aiguaclara, d'an Pericus, del Tec,...). L'estany de Vilaüt és testimoni de l'antic estany de Castelló -que ocupava una extensió de fins a 6 km de diàmetre- i avui esdevé un refugi per a moltes espècies d'aus. El seu màxim esplendor es produeix durant l'època de floració dels lliris grocs i els ranuncius, coincidint amb l'arribada dels ocells estivals. L'aiguait de Vilaüt és el primer que es va construir a Catalunya l'any 1983.

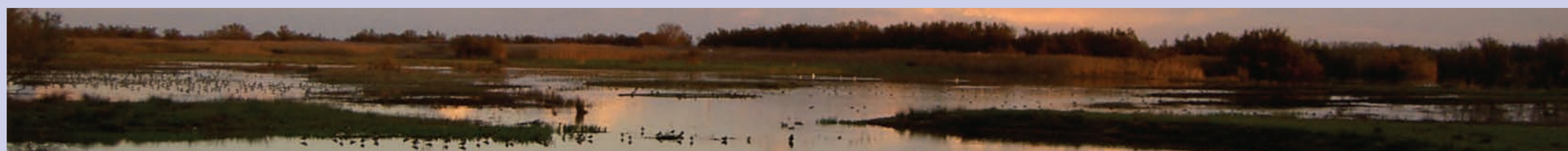
E6- Estany Europa, aiguait i riu Muga: situat al marge dret de la Muga i unit a Empuriabrava per un pont peatonal i el conducte d'aigües negres de l'EDAR. L'estany Europa disposa d'un mirador i tres aiguait que permeten observar les aus,

tant en època de nidificació com a la resta de l'any, en aigües tractades d'excel·lent qualitat. S'hi pot arribar des del Cortalet o des d'Empuriabrava seguint la Ruta dels Estanys. El pont de fusta sobre el riu Muga ens permet apreciar molt bé el bosc de ribera.

Itineraris / Itinerarios

CODI / CÓDIGO	NOM / NOMBRE	DIFICULTAT / DIFICULTAD	DISTÀNCIA / DISTANCIA	TEMPS / TIEMPO	ELEMENTS D'INTERÈS / ELEMENTOS DE INTERÉS	AMBIENTS / AMBIENTES
1	Des del Cortalet fins al mas del Matà Desde el Cortalet hasta el mas del Matà	Fàcil Fácil	2,5 km	0,40 h	E1, E2, E3	A1, A3
2	Del mas del Matà a la llaua de la Massona i platja Del mas de Matà a la llaua de la Massona y playa	Fàcil Fácil	2,5 km	0,40 h	E1, E2, E3, E4	A1, A3, A4, A5
3	Volta a la Reserva Integral de les Llaunes Vuelta a la Reserva Integral de Les Llaunes	Fàcil Fácil	3,3 km	1,00 h	E4	A2, A3, A4, A5
4	Del Cortalet a l'estany Europa * Del Cortalet al estanque Europa *	Fàcil Fácil	4 km	1,30 h	E1, E2, E6	A2
5	Mig de Dos Rius * Mig de Dos Rios *	Fàcil Fácil	1,5 km	0,35 h	E7	A6
6	Estany de Vilaüt ** Estany de Vilaüt **	Fàcil Fácil	5 km	1,30 h	E5	A2, A3
7	Itinerari literari M ^a Àngels Anglada Itinerario literario M ^a Àngels Anglada	Fàcil Fácil	2,5 km	1,40 h	E1, E2, E3	A1, A3
8	Ruta dels Estanys - Ruta circular Ruta dels Estanys - Ruta circular	Mitjana Mediana	32 km	3,00 h	E1, E2, E5, E6	A1, A2, A3
9	Itinerari natural del Fluvià - Ruta circular * Itinerario natural del Fluvià - Ruta circular *	Fàcil Fácil	8,6 km	2,00 h	E7	A1, A2, A3, A4, A6

E1- El Cortalet, Centro de Información: es el punto principal de recepción del Parque Natural. Dispone de parking, aseos, zona de picnic con bar (excepto en invierno), fuente y aparcamiento de bicicletas. El centro se ubica en una antigua masia -un *cortal*- del siglo XVIII que se dedicaba principalmente a la ganadería de vacas, caballos, ovejas y gansos. Actualmente aloja el Centro de Información e Interpretación del Parque, el Centro de Documentación, el Centro Administrativo y un salón de actos. Es el punto de inicio de los principales itinerarios del Parque Natural.

E2- Entorno del Cortalet y observatorios: área de *closos* (prados de pasto húmedos, rodeados de canales de drenaje y cercados por árboles de ribera) que incluye el lago artificial del Cortalet. Los observatorios de aves permiten observar la fauna salvaje que en el Parque encuentra el refugio y la tranquilidad deseada, sin que nuestra presencia les afecte.

E3- Lagunas, Mas del Matà y observatorio Senillosa: este espacio incluye el Mas Matà (un equipamiento destinado a grupos escolares, campamentos, campos de trabajo y voluntariado), aseos, zona de picnic y el observatorio Senillosa. Este mirador se encuentra en un silo de arroz de más de 22 m de altura que permite disfrutar de amplias vistas del Parque y el Empordà.

E4- Sur y Este de la Reserva Natural Integral de las Llaunes y observatorios: sector que se extiende por la franja litoral y donde se puede observar la vegetación de los suelos arenosos, limosos y salinos. Las lagunas costeras son de agua salobre. Encontramos los observatorios de aves del Gall Marí, Bruel, Massona, Arpelles y Rogera. Dos torres de observación también permiten disfrutar de la flora y fauna tan singulares y específicas de estos bellos lugares. *Desde el 1 de abril hasta el 30 de junio algunos caminos están cerrados para proteger la nidificación de aves prioritarias.*

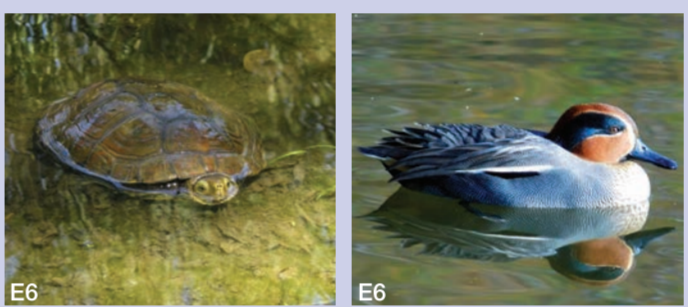

E5- Reserva Natural Integral dels Estanys, laguna de Vilaüt y observatorio: en este sector encontramos

una gran diversidad de paisajes y ambientes (extensos cañizales, bosques de ribera, cercados y bancales de la Rubina, lagunas de Palau, de Aiguaclara, de Pericus, del Tec,...). El lago de Vilaüt fue testigo del antiguo lago de Castelló -que ocupaba una extensión de hasta 6 km de diámetro- y hoy se convierte en un refugio para muchas especies de aves. Su máximo esplendor se produce durante la época de floración de los lirios amarillos y los ranunculinos, coincidiendo con la llegada de las aves estivales. El observatorio de Vilaüt es el primero que se construyó en Catalunya en 1983.

E6- Estanque Europa, observatorios y río Muga: situado en el margen derecho de la Muga y unido a Empuriabrava por un puente peatonal y el conducto de aguas negras de la EDAR. El estanque Europa dispone de un mirador y tres observatorios que permiten observar a las aves, tanto en época de nidificación como el resto del año, en aguas tratadas de excelente calidad. Se puede llegar aquí desde el Cortalet o desde Empuriabrava siguiendo la Ruta dels Estanys. El puente de madera sobre el río Muga nos permite apreciar muy bien el bosque de ribera.

E7- Río Fluvià y Reserva Natural Integral Illa de Caramany. El margen derecho del río justo al lado de la Isla de Caramany, es Reserva Natural Parcial. Esta parte del río, que va desde el municipio de L'Armentera hasta la boca permite descubrir una gran variedad de ambientes fluviales, desde pozas de aguas transparentes río arriba hasta ambientes de estuario muy cerca de la playa.

Ambients naturals / Ambientes naturales

A1. Closos, peces i feixes: les closos (prats de dall i pastures humides) presenten fileres d'arbres, essencialment de fulla caduca i resistent a la salinitat, i una xarxa de drenatges que gestionen els cicles de l'aigua i les sals del sòl. Ocupen zones d'aiguamolls dessecats al segle XVIII, de nivell freàtic elevat, sòls mal drenats i sovint salats, constituint un valor ambiental, floristic, agronòmic i cultural únic. Altres hàbitats semblants són les peces o feixes: prats llargs i estrets tancats per tamaris, que són un paradís per a moltes espècies d'ocells, invertebrats i altres salvatgines.

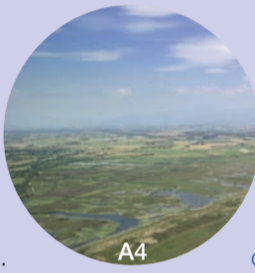
A2. Conreus i sembrats: l'activitat humana ha modelat el paisatge al llarg dels darrers 300 anys. A peu de serra Verdera trobem un paisatge agrari de secà, suros, alzines i roures; a la plana de la Muga i el Fluvià, extensions de regadius associades als masos i cortals dels pagesos que treballen la terra i exploten el bestiar. A l'hivern, blat i ordi; a l'estiu, blat de moro, gira-sol, sorgo i arròs, al costat dels sempre permanents camps d'usèrda empordanesa. La ramaderia té també una presència important, sobretot associada a les closos.

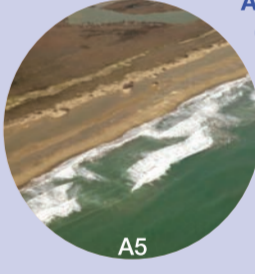
A3. Estanys i aiguamolls d'aigua dolça: en els dominis de l'antic estany de Castelló-Palau, les aigües són completament dolces i la vegetació està especialment adaptada a la immersió i règim d'inundació. El Parc ha creat nous estanys, com el del Cortalet o el d'Europa. La qualitat de les aigües, la fondària i les sequeres temporals condicionen les comunitats vegetals i animals que hi viuen. Trobem zones d'aigües lliures i fondes, ideals per als anecs capussadors; aigües somes i obertes, idonis per als ocells limícoles; i aiguamolls coberts de densa vegetació aquàtica, com ara canyissars i balcars, on crien espècies amenaçades com el bitó, l'arpella o l'agrò roig.

A4. Salsures i llaunes: darrera la platja, passades les dunes, sobretot entre la Muga i el Fluvià, la interacció entre les aigües superficials i el mar ha acabat formant un reguitzell de llacunes anomenades *llaunes*. Reben aigua dolça, procedent de canals o recs, i aigua salada provinent dels temporals marins. Per això presenten una salinitat variable i superior a la dels rius. Conformen un paisatge molt especial i singular, i esdevenen un important refugi d'ocells aquàtics. Aquesta zona és coberta per una vegetació baixa i espessa dominada sobretot per la salicornia, una mata que dona nom al conjunt: salicornar o salsura.

A5. Mar, dunes i platges: davant les costes del Parc trobem una zona d'aigües marines somes i de fons sorrenc. El recolliment que ofereix el golf de Roses fa de recer en temps de fortes tramuntanes. Les llevantades impacten amb força a la façana litoral modelant dunes i aportant aigua salada a les maresmes. Les aigües del golf formen part d'un tot paisatgístic i ecològic estretament lligat als Aiguamolls, encara que fora dels límits legals del Parc Natural. Les aportacions de la Muga i el Fluvià han constituït un fons sorrenc i llimós, amb espècies adaptades a un substrat inestable, sotmès a corrents marins, temporals i onades.

A6. Zones fluvials: el Fluvià i la Muga són els dos rius que antigament formaven l'estuari que s'escampava per la plana altempordanesa. Entre l'un i l'altre apareix una extensa xarxa de rieres i recs. Aquests últims drenen els aiguamolls i converteixen aquesta zona en terra de conreus i pastures. Entre ells, el Madral, el Salins, la Mugueta, el Sirvent, el Corredor i el riu Vell (antic curs del Fluvià) són els més destacats.

A1. Closos y piezas: las closos (prados y pastos húmedos) presentan hileras de árboles, esencialmente de hoja caduca y resistente a la salinidad, y una red de drenajes que gestionan los ciclos del agua y las sales del suelo. Ocupan zonas de humedales desecados en el siglo XVIII, de nivel freático elevado, suelos mal drenados y a menudo salados, constituyendo un valor ambiental, florístico, agronómico y cultural único. Otros hábitats similares son las piezas: prados largos y estrechos cerrados por tarays, que son un paraíso para muchas especies de aves, invertebrados y otros animales salvajes.

A2. Cultivos y sembrados: la actividad humana ha modelado el paisaje a lo largo de los últimos 300 años. A pie de sierra Verdera encontramos un paisaje agrario de secano, alcornoques, encinas y robles; en la llanura de los ríos Muga y Fluvià, extensiones de regadíos asociadas a los *masos* y *cortals* de los payeses que trabajan la tierra y explotan el ganado. En invierno, trigo y cebada; en verano, maíz, girasol, sorgo y arroz, junto a los siempre permanentes campos de alfalfa ampurdanesa. La ganadería tiene también una presencia importante, sobre todo asociada a las closos.

A3. Lagos y humedales de agua dulce: en los dominios del antiguo lago de Castelló-Palau, las aguas son completamente dulces y la vegetación está especialmente adaptada a la inmersión y régimen de inundación. El Parque ha creado nuevas lagunas como la del Cortalet o la de Europa. La calidad de las aguas, la profundidad y las sequías temporales condicionan las comunidades vegetales y animales que viven aquí. Encontramos zonas de aguas libres y profundas, ideales para los patos; aguas poco profundas y abiertas, ideales para las aves limícolas; y humedales cubiertos de densa vegetación acuática, como cañizales, donde crían especies amenazadas como el avetero, el aguilucho o la garza imperial.

A4. Llaunes: detrás de la playa, más allá de las dunas, especialmente entre los ríos Muga y Fluvià, la interacción entre las aguas superficiales y el mar ha acabado formando una serie de lagunas denominadas *llaunes*. Reciben agua dulce procedente de canales o acequias, y agua salada proveniente de los temporales marinos. Por eso presentan una salinidad variable y superior a la de los ríos. Conforman un paisaje muy especial y singular, y se convierten en un importante refugio de aves acuáticas. Esta zona está cubierta por una vegetación baja y espesa dominada sobre todo por la salicornia.

A5. Mar, dunes y playas: frente a la costa del Parque encontramos una zona de aguas marinas poco profundas y de fondo arenoso. La protección que ofrece el golfo de Roses actúa de abrigo en tiempo de fuertes tramontanas. Las tormentas de levante impactan con fuerza en su cara litoral modelando dunas y aportando agua salada a la marisma. Las aguas del golfo forman parte de un todo paisajístico y ecológico estrechamente ligado a las marismas, aunque fuera de los límites legales del Parque Natural. Las aportaciones de los ríos Muga y Fluvià han constituido un fondo arenoso y limoso con especies adaptadas a un sustrato inestable, sometido a corrientes marinas, temporales y olas.

A6. Zonas fluviales: los ríos Muga y Fluvià son los dos ríos que antiguamente formaban el estuario que se extendía por la llanura del Alt Empordà. Entre los dos aparece una extensa red de arroyos y canales. Estos últimos drenan los humedales y convierten esta zona en tierra de cultivos y pastos. Entre ellos, el Madral, el Salins, la Mugueta, el Sirvent, el Corredor y el río Vell (antiguo cauce del Fluvià) son los más destacados.

Refugi per a la fauna / Refugio para la fauna

Grues / Grullas

Daines i anecs col·lectors / Gamosos y azulesones

De la mateixa manera que la majoria de zones humides ben conservades del Mediterrani, els Aiguamolls de l'Empordà acullen una fauna rica, abundant i diversa. El Parc Natural s'emmarca dins del clima mediterrani marítim característic, amb una forta presència d'ambients aquàtics d'origen fluvial i, ahiora, d'influència marina, i destaca molt especialment per la seva importància biogeogràfica, sent un important indret de pas i zona d'acollida de nombroses espècies d'aus que es desplacen periòdicament entre el nord i centre d'Europa i el continent africà cercant en tot moment les millors condicions ambientals per alimentar-se i reproduir-se.

Moltes de les espècies d'animals que acullen els Aiguamolls de l'Empordà, siguin hivernals, migradores o reproductores, es troben amenaçades o en perill d'extinció, fet que encara fa que sigui més important l'adequada conservació d'aquest espai natural.

Igual que la majoria de zones humides ben conservades del Mediterrani, els Aiguamolls del Empordà acogen una fauna rica, abundante i diversa. El Parque Natural se enmarca dentro del clima mediterráneo marítimo característico, con una fuerte presencia de ambientes acuáticos de origen fluvial y, al mismo tiempo, de influencia marina, y destaca muy especialmente por su importancia biogeográfica, siendo un importante lugar de paso y zona de acogida de numerosas especies de aves que se desplazan periódicamente entre el norte y centro de Europa y el continente africano buscando a lo largo del año las mejores condiciones ambientales para alimentarse y reproducirse.

Muchas de las especies de animales que acogen los Aiguamolls del Empordà, sean invernantes, migratorias o reproductoras, se encuentran amenazadas o en peligro de extinción, lo que todavía hace que sea más importante la adecuada conservación de este espacio natural.

propiedad de la Generalitat de Catalunya. Forma parte de la lista de zonas húmedas de importancia internacional según el convenio de Ramsar desde 1993.

- L'itinerari 3 -Ruta de les Llaunes- **roman tancat de l'1 d'abril al 30 de juny per protegir la nidificació d'aus a la platja**. Per altra banda, el tram d'itinerari que transcorre pel camí de la platja de Can Comas pot trobar-se intransitable en alguna època de l'any. El itinerari 3 -Ruta de les Llaunes- **permanece tancat del 1 de abril al 30 de juny para proteger la nidificació de aves en la playa**. A su vez, el tramo de itinerario que transcorre por el camino de la playa de Can Comas puede encontrarse intransitable en alguna época del año.
- Els itineraris 1, 2 i 7, començant pel Cortalet, estan adaptats per a persones amb mobilitat reduïda, cadires de rodes i cobxets per a nadons. L'itinerari 4 també està adaptat. Si la vostra cadira de rodes porta motor o és massa gran per accedir als itineraris, al Centre d'Informació del Cortalet us facilitaran un accés alternatiu. Los itinerarios 1, 2 y 7, empezando por el Cortalet, están adaptados para personas con movilidad reducida, sillas de ruedas y cochecitos para bebés. El itinerario 4 también está adaptado. Si vuestra silla de ruedas lleva motor o es demasiado grande para acceder a los itinerarios, en el Centro de Información del Cortalet os facilitarán un acceso alternativo.
- El telèfon d'emergències és el 112. El teléfono de emergencias es el 112.

